

Governance NWO-instituten

I | Governance van NWO

NWO als zelfstandig bestuursorgaan

Als zelfstandig bestuursorgaan met bevoegdheid om publieke middelen te verdelen, valt NWO onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van OCW. In de NWO Wet zijn de taken en bevoegdheden vastgelegd. In het NWO-reglement is vastgelegd wat de spelregels zijn binnen NWO. De regeling subsidieverlening beschrijft het kader van het beoordelingsproces en beheer. NWO hanteert de Code Goed Bestuur als richtsnoer om verantwoording af te leggen over haar public governance structuur.

NWO valt onder de verantwoordelijkheid van de minister van OCW. Om deze ministeriële verantwoordelijkheid naar behoren te kunnen dragen, heeft de minister verschillende bevoegdheden, die zijn vastgelegd in de NWO Wet:

- benoemen en ontslaan leden raad van bestuur
- goedkeuren van wijzigingen in het NWO Reglement (waarin het bestuur en de inrichting van de organisatie en de bestuurlijke betrekkingen van de organisatie tot de onderzoeksorganisaties worden geregeld)
- bepalen standpunt inzake strategisch plan/instillingsplan
- goedkeuren begroting
- goedkeuren jaarrekening (opgenomen in het financieel jaarverslag)

De bewindspersoon van OCW voert een of twee keer per jaar overleg met de raad van bestuur van NWO. Periodiek wordt het functioneren van NWO geëvalueerd.

NWO taken en organisatiestructuur

NWO voert een belangrijk deel van haar taken uit door het toekennen van subsidies aan onderzoekers aan kennisinstellingen. Dit vergt onafhankelijke oordeelsvorming gebaseerd op grondige kennis van en betrokkenheid bij het wetenschapsbedrijf. Governance en organisatiecultuur van NWO zijn hierop toegesneden door een directe verbinding tussen de besturing van de organisatie en 'de wetenschap'. De subsidie verlenende taak is belegd in vier NWO domeinen: domein Sociale en Geesteswetenschappen (SGW), Exacte en Natuurwetenschappen (ENW), Technische en Toegepaste Wetenschappen (TTW) en Zorg en Medische Wetenschappen (ZonMw). Ieder domein heeft een eigen bestuur dat uit wetenschappers bestaat. Daarnaast heeft NWO een onderzoek-uitvoerende taak die belegd is bij de NWO-instituten. De financiële middelen van NWO komen voor het overgrote deel uit de begroting van het ministerie van OCW.

NWO bestuur

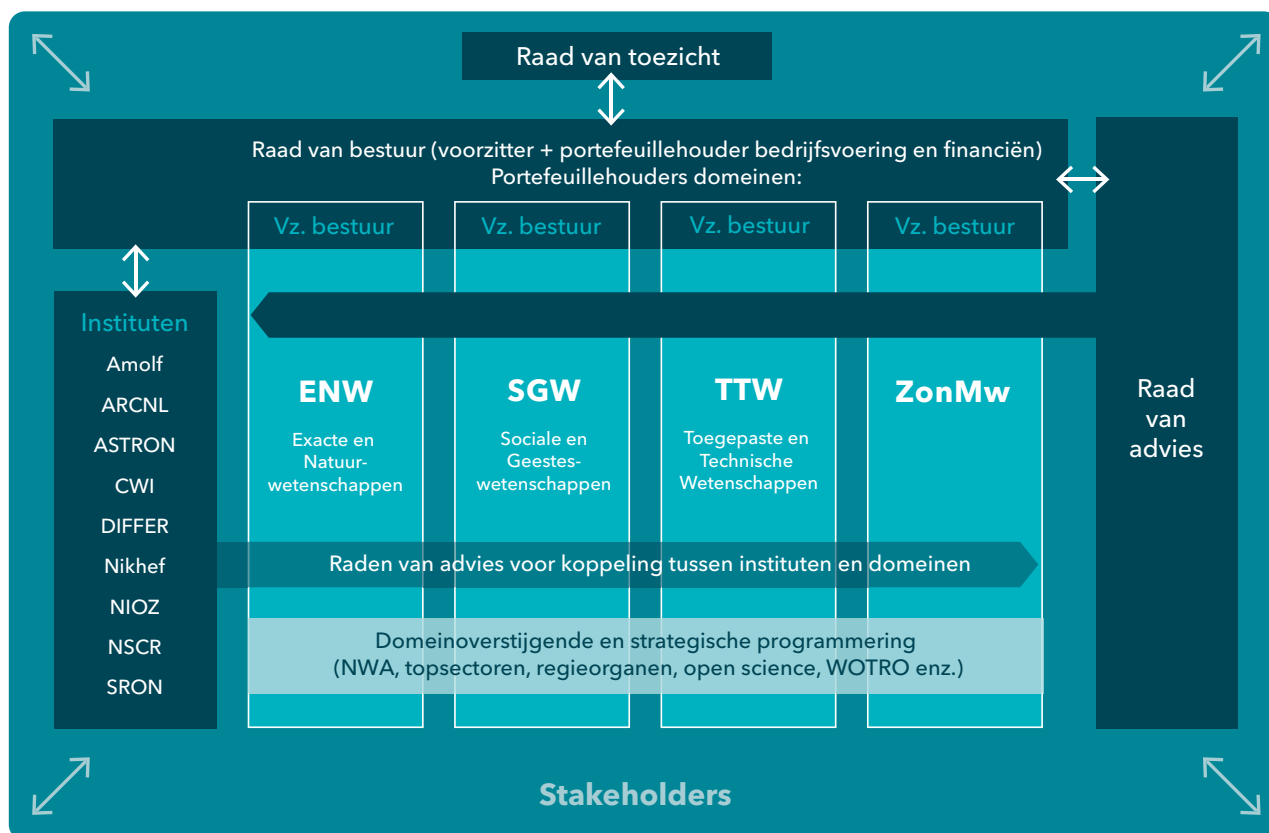
De **raad van bestuur** is verantwoordelijk voor de uitvoering van de taken van NWO. De raad van bestuur bestaat uit de voorzitter NWO, vicevoorzitter en Portefeuillehouder Bedrijfsvoering en Financiën en de vier voorzitters van de NWO-domeinen. De raad van bestuur wordt ondersteund door een bureau raad van bestuur.

Voorzitter en leden van de raad van bestuur worden op voordracht van de raad van toezicht benoemd door de minister van OCW. De voorzitter en de portefeuillehouder Bedrijfsvoering en Financiën (PBF) worden aangesteld voor een periode van vijf jaar. De overige leden die tevens voorzitter van een domeinbestuur zijn, worden voor drie jaar benoemd. De voorzitter en leden zijn eenmaal herbenoembaar. Onder NWO ressorteren domeinbesturen, onderzoeksinstituten en regie-organen (tijdelijke aansturingsorganen). De raad van bestuur benoemt of stemt in met de benoeming van bestuurders in de besturen van deze organisatieonderdelen. In het NWO-reglement is vastgelegd wat de spelregels zijn binnen NWO. Uitwerking van deze spelregels is vastgelegd in convenanten en richtlijnen.

De **raad van toezicht** staat de raad van bestuur met raad ter zijde en geeft desgevraagd of uit eigen beweging advies over het beleid van de raad van bestuur. Dit advies heeft betrekking op de begroting, de jaarrekening, het jaarverslag en het instellingsplan. Daarnaast zorgt de raad van toezicht voor het voordragen voor benoeming en ontslag van de leden van de raad van bestuur. De leden hebben of hadden een wetenschappelijke of maatschappelijke affiliatie. De minister van OCW benoemt de leden van de raad van toezicht NWO. Een van de leden wordt benoemd op voordracht van de minister van EZK. Benoeming geschiedt voor ten hoogste vijf jaar en leden kunnen ten hoogste eenmaal opnieuw worden benoemd.

NWO heeft een **adviesraad** die de raad van bestuur gevraagd en ongevraagd kan adviseren over voor NWO relevante ontwikkelingen in samenleving en wetenschap. De instelling van een adviesraad is vastgelegd in het bestuursreglement. De adviesraad kan door de raad van bestuur worden geconsulteerd bij de totstandkoming van het instellingsplan en organiseert jaarlijks in opdracht van de raad van bestuur een brede thematische discussie- of strategiebijeenkomst waarbij derden worden uitgenodigd. De leden hebben of hadden een wetenschappelijke of maatschappelijke affiliatie. Zij worden niet uitgenodigd zitting te nemen in de adviesraad als vertegenwoordiger van hun organisatie, maar op grond van hun expertise en ervaring. De leden worden voor een termijn van vier jaar benoemd door de raad van bestuur. Ministeries zijn niet in de adviesraad vertegenwoordigd – zij hebben immers direct invloed via de benoeming van de raad van bestuur en RvT-leden en de opdrachtgever-opdrachtnemer relaties.

Organogram NWO

II | Governance van NWO-instituten

Bestuur instituten

De governance van de NWO instituten is vorm gegeven met als uitgangspunt slagvaardig te kunnen opereren. Bij het wijzigen van de NWO governance in 2017 is gekozen voor een structuur die een integraal onderzoeksbeleid mogelijk maakt, zonder daarbij de subsidie verlenende rol van NWO en de onderzoek uitvoerende rol van de NWO instituten op een oneigenlijke manier te vermengen. De NWO instituten zijn op 1 januari 2018 gefuseerd en ondergebracht in de stichting Nederlandse Wetenschappelijk Onderzoek Instituten (NWO-I) . De voormalig instituutsbesturen zijn opgeheven en NWO-I wordt bestuurd door één stichtingsbestuur met daaronder negen instituutsdirecteuren en de directeur van het ondersteunend bureau NWO-I. De leden van het NWO-I stichtingsbestuur vormen een personele unie met de raad van bestuur van NWO. De raad van bestuur is verantwoordelijk voor besluiten over de missies, strategie, en de bijbehorende basis-financiering van de instituten en neemt daarbij de samenhang met het betreffende wetenschapsgebied in nationaal en internationaal perspectief mee. Het stichtingsbestuur neemt besluiten over de instandhouding en de interne bedrijfsvoering van de stichting.

In de loop van 2018 vormt ieder instituut een eigen Instituutsadviesraad (IAR). De taak van de IAR is het adviseren van de instituutsdirecteur op aspecten visie, missie en strategie vanuit een maatschappelijke, politieke context. Daarnaast hebben de meeste instituten een Scientific Advisory Committee (SAC) voor advies ten aanzien van missie, visie en strategie vanuit de wetenschappelijke context.

Organisatiestructuur instituten

Ieder instituut kent een instituutsdirecteur. De instituutsdirecteuren zijn verantwoordelijk voor de realisatie van de instituutsmis­sie en de bedrijfsvoering van het instituut binnen de kaders van de statuten, het huishoudelijk reglement en de zelfstandige mandaatregeling. Het mandaat van de instituutsdirecteur aangaande de bedrijfsvoering is vervat in een zelfstandig mandaat van het stichtingsbestuur, dat rekening houdt met de aard en omvang van het instituut.

Ten aanzien van de realisatie van de wetenschappelijke missie van het instituut verantwoorden de instituutsdirecteuren zich aan de raad van bestuur en ten aanzien van de bedrijfsvoering en de toepassing van het zelfstandige mandaat aan het stichtingsbestuur (tenzij anders bepaald is in het kader van een samenwerkingsverband).

De directeuren van de negen instituten en de directeur institutenorganisatie vormen tezamen het directeurenteam van NWO-I. Het directeurenteam stelt gezamenlijke beleidskaders voor (aan het stichtingsbestuur of aan de raad van bestuur) die van toepassing zijn op de gehele institutenorganisatie. De instituutsdirecteuren kunnen tevens instituut specifieke aangelegenheden inbrengen. De institutenorganisatie wordt ondersteund door een bureau NWO-I.